

Hovedpunktet var imidlertid Forslaget om, at Forstanderen skulde have Tilskud til sin Løn som Lærer. Efterskolen har denne Ordning, og heri ligger der en virkelig Hjælp for de smaa Skoler. Man var for saa vidt rede til, at kun de mindre Skolers Forstandere skulde have Lærertilskud, men Grænsen var vanskelig at trække. Hvis Betingelsen blev, at Forstanderen skulde undervise 540 Timer aarlig, faldt ikke alene de store Skolers Ledere udenfor, men ogsaa en Del af de mindre Skolers. Blev Betingelsen, at Forstanderen selv var lønnet, fordi Skolen var selvejende Institution, faldt en Række af de mindre Skoler udenfor, saa man saa ingen anden Udvej, end at Forstanderens Løn som Lærer i alle Tilfælde blev tilskudsberettiget, f. Eks. efter Minimumssatsen. Naar Forstanderen tillige faar Alderstillæg, bliver de relativt lidt bedre stillet end Efterskoleforstanderne, men man fandt dette rimeligt ogsaa under Hensyn til, at disse i en Aarrække har været bedre stillet.

Endvidere var der et enigt og stærkt Ønske om, at Beregningen af Alderstillæget til Sæsonlærere blev ændret saaledes, at Slutningen af Stk. 3 formes saaledes — — —“ og som oppebærer forskriftsmæssig Lønning oppebærer de samme Alderstillæg beregnet efter deres Tjenestealder“. Beregningen af Tjenestealderen viser jo, at en Lærer, der underviser i 5 Maaneder, maa vente 8 Aar paa det første Alderstillæg.

Endelig hævdedes det stærkt, at en Lærer burde bevare sin Tjenestealder, naar han blev Forstander, og at Stk. 4 altsaa formedes saaledes: „En Forstander begynder med den Tjenestealder, han har som Lærer. En Forstander er dog kun berettiget til Alderstillæg, saafremt mindst en af Skolens Lærere oppebærer en Løn svarende til Lønnen for andre Lærere paa Landet“.

Angaaende „Løftet“ over det samlede Tilskud til en Skole var der Enighed om, at det faste Loft burde bortfalde, men nogle Forstandere for de mindre Skoler ønskede en Ordning saaledes, at en Skole, der havde naaet f. Eks. 105 Elever ikke længere fik det fulde Tilskud til Lærertilskuddet, men maatte give Afkald paa f. Eks. 10 pCt. af Tilskudet og mere, dersom Elevtallet steg yderligere. Men det store Flertal — de andre Forstandere og alle Lærere hævdede, at Loftet var urimeligt og burde bortfalde. Naar det havde været Lovgivningsmagtens Mening, at Staten vilde betale Halvdelen af Lærertilskuddet, var det meningsløst at sabotere denne Ordning, og det vilde være umuligt for de store Skoler at udrede de forøgede Lønninger og andre stadig stigende Udgifter, naar Statstilskudet ikke fulgte med.

Som sidste Punkt under § 8 drøftedes Vederlaget for Ophold og Bolig for Lærerne. Der var almindelig Misfornøjelse med den nuværende Ordning. Da Ordningen er fastsat i Undervisningsministeriets Cirkulære, bør Rettelsen jo ogsaa ske der. Lærerne ønskede Sætser, der var sat i et fast Forhold til Elevbetalingen paa Skolerne. Der var nogen Stemning for at ændre § 8 Stk. 1 Afsnit 3 saaledes: „Undervisningsministeriet fastsætter de Beløb, med hvilke Ophold eller Familiebolig kan indgaa i Lønnen efter Samraad med Bestyrelsen for Foreningen for Højskoler og Landbrugsskoler“.

Til de øvrige Paragraffer havde Forsamlingen ikke saa væsentlige Ting at bemærke. En Lærer foreslog, at Indskudet — dog ikke over 10 Aar — i § 11 Stk. 1 slettedes, ligeledes Ordet „fast“ i Stk. 2 og fik Tilslutning dertil.

Ligeledes blev det foreslaaet, at § 18 omformedes saaledes, at Skoler ikke alene kunde faa Laan til Omdannelse til selvejende Institutioner, men at saadanne Skoler, der allerede var selvejende, ogsaa kunde faa Laan, f. Eks. til Afløsning af ældre mindre fordelagtige Laan.

En Forstander, der har baade Højskole og Efterskole, ønskede, at Undervisningstimerne i Højskoler og Efterskoler kunde sammentæles ved Beregningen af Løn og Tjenestealder. Forstanderen ønskede, at Timen i Efterskolen skulde tælle med som en bestemt Brøkdel af en Højskoletime. Forslaget blev fremsat, men ikke indgaaende drøftet.

Sammenfattende kan det vel siges, at foruden Tilskudet til de øgede Lærertilskuddet, er det Bortfaldet af Maximum for Tilskudet til en enkelte Skole og Forstanderens Tjenestealder og Løntilskud som Lærer, der er de store og forstaaelige Ønsker fra Højskolernes og Landbrugsskolernes Side.

J. Th. Arnfred.